

דף פרשת השבוע

תנועת הקיבוץ הדתי

ד' ניסן תש"ע 19.3.10
גיליון מס' 200

פרשת ויקרא

א-לוהי הפרטים הקטנים והמלאכה הגדולה

מאת הילה אונא, קיבוץ שדה אליהו

כאשר הסכמתי לקחת על עצמי את כתיבת "הדף" ודווקא לפרשת ויקרא, ידעתי שזה יהיה אתגר... אודה (ואבוש...) כי ספר ויקרא אינו בין החומשים המועדפים עלי. לא קל להתרכז בזמן קריאת פרשת השבוע בבית הכנסת - עולם הקרבנות רחוק ממני פיזית ומנטלית, ענייני טומאה וטהרה נתפסים אצלי כמושגים מיסטיים, והכל כתוב בפרטי פרטים מייגעים. ובכל זאת, תורה היא ולימוד צריכה... מטבע הדברים (וזמן כתיבתם) התחלתי בפרשות האחרונות של ספר שמות, אשר עמוסות גם הן בפרטי פרטים של חומרים, מידות והוראות הפעלה המתארים את הכנת המשכן. גם פרשות אלו אינן קלות להקשבה... אך בכל זאת נסוך מעליהן הוד והדר ותחושת חגיגות של אירוע ייחודי ונעלה. ועוד חוויה (אם אפשר לקרוא לזה כך...), אשר אני בתוכה בזמן הזה, וגם היא מלאה בפרטי פרטים מייגעים ממש: שמחה רבה, אביב הגיע, פסח בא... ואני מנסה לחבר ולהתחבר וללמוד - כיצד אפשר שיביאו אותי פרטי הפרטים הקטנים אל תחושת החגיגות והגדלות? כיצד לנסוך רוחניות והתרגשות גם על הכנות מייגעות וגם על שגרה משעממת?

כך מתאר "מדרש רבה" את המעבר מספר שמות לספר ויקרא:

משה הוציאם ממצרים, קרע להם את הים, הוריד להם את המן, העלה להם את הבאר, הגיז להם את השלל, הקיפם ענני כבוד ועשה את המשכן. אמר: מכאן ואילך מה יש לי לעשות עוד? עמד וישב לו. אמר לו הקב"ה: חייך, יש לך מלאכה גדולה מכל מה שעשית - ללמד לבניי טומאה וטהרה ולהזהירם היאך יהיו מקריבין קורבן לפניי...

משה רבנו חשב שסיים את עבודתו המאומצת עם סיומם של הנסים והאירועים החגיגיים והייחודיים. מלמד הקב"ה אותו (ואותנו) מסר חשוב: "המלאכה הגדולה" היא דווקא לא שם, היא נמצאת בפרטים הקטנים והמייגעים. כן, אפילו בדיני טומאה וטהרה ובסדרי הקרבת קרבנות...

אז איך מוצאים כוח ונותנים משמעות למלאכה הגדולה?

בפירושו של בעל "אור החיים" על הכפילות בפסוק הראשון בפרשה, מצאתי תחילתה של תשובה:

"נִיקָא אֶל מִשֶׁה נִדְבָר ה' אֵלָיו מֵאֵל מוֹעֵד לְאִמֵּר -
אולי שיכוון הכתוב להודיע תעצומותיו יתברך שיקרא בקול גדול ולא ישמענו זולת את אשר יחפוץ... שהגם שקרא, לא נשמע הדיבור אלא אל משה ולא למי שלפניו..."

שואל על כך ישעיהו ליבוביץ (ב"שבע שנים של שיחות על פרשת השבוע"): למי מתכוון הרב חיים בן-עטר באומרו "את אשר יחפוץ"? האם הכוונה היא כי את הקול הזה ישמע מי אשר חפץ בו ה', או את הקול הזה ישמע מי שחפץ לשמוע את קול ה'? וליבוביץ מסביר ועונה לנו:

שמיעת קול ה' אינה אלא הישגו הגדול של האדם, המחליט ומכריע מרצונו ובהכרעתו לשמוע את קול ה'... גם אם ה' יתברך קורא בקול גדול השובר ארזים, מי שלא יחפוץ בכך איננו זוכה לשמוע מאומה... קול ה' נשמע למי שנמצא באוהל מועד... לא תיתכן קירבה אל ה' אלא אם קדמה לכך הכרעתו של אדם על כך, ושום קול הנשמע בעולם לא יביא כל התקרבות אל ה', כל עוד אין האדם חותר להכניס את עצמו לתחום אוהל מועד...

אין בכך חדש, אך יש בכך "מלאכה גדולה" – הכל תלוי בנו ובהכרעות שלנו. האם נבחר להיכנס לאוהל מועד כדי להתקרב ולהיועד ולדעת את ה', האם נתאמץ לשמוע ולקיים את קול ה', ולמצוא את "סדר הקרבנות" שלנו, במשמעות שנמצאת בפירושו של רש"י הירש למילים "קרבן" ו"הקרבה":

התכלית והתוצאה של ההקרבה היא השגה חיובית של קיום נעלה יותר... רצון המקריב שדבר משלו יגיע לידי יחסים קרובים עם ה'... תכלית הקרבן היא קרבת אלוקים... בלעדיה הוא חש מעורטל מכל ייעוד האדם... שם, בדביר ובהיכל... ילמד שהדרך היחידה להשגת קירבת ה' היא ההתמסרות לאש דת המאירה והמזקקת והמחייבה...

עדיין לא מצאתי תשובות לכל השאלות שלי ועדיין לא מצאתי את הדרך להחיל ולהכיל את כל הרעיונות במציאות, אך בים הפרטים הקטנים אני חותרת לאוהל מועד שקט ומקודש. אני בוחרת להשתדל, אני רוצה להתאמץ, ואני מתפללת להצליח - לצלוח את ספר ויקרא מבלי להתרחק, לצלוח את ההכנות לפסח מבלי להתפרק - וגם בתוך הפרטים הקטנים והמייגעים, בתוך המלאכה הגדולה, לראות ולממש את היעד העילאי...

(במילותיה של רחל חלפי):

אָנִי רוֹצֶה אוֹתְךָ
רֵק
בְּשֵׁקֶט שְׂאוֹל
בְּתוֹךְ בֵּית מִתְקַפֵּל

בְּתוֹךְ הַבְּהוּב אֶחָד שֶׁל חֵשֶׁךְ
לְחוּשׁ אוֹתְךָ חֵשׁ אוֹתִי חֵשֶׁה אוֹתְךָ

בְּאֵי
שְׂרוּאִים בּוֹ מְכַל מְקוֹם
אֶת קִצּוֹתָיו

**הילה אונא -
אמא של שי, אור, גיל והלל, נשואה לרון. בת בארות יצחק, חברת
שדה אליהו, עוסקת בשירותי מילים - עריכת לשון, כתיבה
וחרוזה. רכזת "אשה בתנועה" בקיבוץ הדתי.**

אפשר לקבל את דף פרשת השבוע של הקיבוץ הדתי בדואר אלקטרוני או לראות אותו באינטרנט באתר של הקיבוץ הדתי בכתובת: www.kdati.org.il/parashat/hashavua.htm

כדי לקבל את הדף כל שבוע בדואר אלקטרוני, יש לשלוח הודעה אל: webmaster@kdati.org.il ולרשום subscribe בשורת הנושא. כדי להפסיק, יש לכתוב unsubscribe בשורת הנושא.

תגובות למאמרים וכן הצעות לכתוב מאמרים, יש לשלוח אל: webmaster@kdati.org.il

אתר האינטרנט של תנועת הקיבוץ הדתי: www.kdati.org.il